

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
--	--	---	-----------------------------------	--

Fából vaskarika.

A legtöbb fővárosi ujság azon kérdés fölött cikkezik, hogy szükséges-e egy új ellenzék parlamenti életünkben. Messzemenő fejtegetésekbe bocsátkoztak, az egyik szükségesnek tartja, a másik feleslegesnek, sőt olyan is találkozott, a mely azt bizonyította, hogy miután mi állandóan Béccsel, illetőleg az osztrákokkal küzdelemben állunk, függetlenségünk és gazdasági önállóságunk tekintetében, tehát egész Magyarország Ausztriával szemben ellenzék képez, tehát egy ellenzéki kormánypárt vagyunk.

No hát fából vaskarika nincs. Nézetünk szerint is feltétlenül szükséges egy nemzeti alapon álló tisztességes ellenzék.

Ugyanis teljesen igaz az, hogy mi Ausztriával állandóan küzdelemben állunk, de ez nemcsak mi reánk nézve áll, hanem áll más államokra is, melyek állandó küzdelemben vannak egy másik állammal, sőt a világpolitikában minden állam egy bizonyos értelemben állandóan küzdelemben áll a többi összes államokkal és mindegyik azon van, hogy

maga részére diplomácia vagy más úton bizonyos előnyöket szerezzen.

Kétségtelen az is, hogy a mi különleges helyzetünknel fogva intenzivebb küzdelem folyik köztünk és Ausztria közt, a mely megköveteli, hogy bizonyos *elvi kérdésekben a nemzet összeharson és egy egész képezzen*. Azonban ezen összetartásból az nem következik, hogy a kormánynak ellenzéke ne legyen. Ha a kormánynak szüksége nem is volna az ellenzékre, szüksége van a nemzetnek. Bármily kormány legyen is az, még ha függetlenségi párti is, ha ellenzék és ellenőrzés nélkül áll, idővel észrevétlenül is nagy hatalmánál fogva elnyomja akaratlanul is a szabad véleménynyilvánítást, a bírálatot. Emberi természet továbbá, hogy sokkal jobban ügyel az ember bármely dolgára, ha tudja, hogy éber kritika tárgyává tétetik, mintha azon meggyőződésben van, hogy ugyis elfogadják. Végül épen speciális helyzetünknel fogva épen Ausztriával szemben szükségünk van egy ellenzékre, mely rámutasson, hogy nem oly könnyen megy, még a legerősebb

nemzeti kormánynak sem, egy kérdésben sem Ausztriával megállapodásra jutni.

Mindezek szerint tehát igenis azon álláspontot foglaljuk el, hogy szükség van egy nemzeti ellenzékre. Fából vaskarika nincs, ellenzék és kormánypárt nem lehetünk egyszerre. Hanem igenis az időpont tekintetében leginkább akkor tartjuk kívánatosnak az erős ellenzék kifejlődését, ha az átmeneti állapotok elmúlnak. Kötelessége tehát a mostani kormánynak a kiegyezési tárgyalások befejezése után mindazon átmeneti feladatokat megvalósítani, a melyekre vállalkozott. Ha mindezeket megvalósította, akkor a nemzetre kell bízni, hogy melyik pártnak adja az abszolút többséget és ezen párttal szemben szükséges egy nemzeti tisztességes ellenzék. A mostani kormánynak egy pár emberen kívül nincs más ellenzéke, mint a nemzetiségiek. Ezek pedig képtelenek betölteni hivatásukat, mert egyrészt csupán a nemzetiségi kérdésekkel foglalkoznak, másrészt pedig, mivel nincs elég tudásuk ahhoz, hogy ők sikeresen végez-

TÁRCA.

Körös gyerekei.

Irta: Vértessy Gyula.

A „Bajai Független Ujság” eredeti tárcája.

Hajdanában, mikor még a szőlőhegyeken, ott a Mátra lankás dűlőiben illatoztak viasz-sárga gohérok és muskotályok, a lilaszin izabellák, meg a fekete kadarkák, akkor még az öreg Körös bátya is igazi csősz volt. Jó konvenciót kapott, mert az istenáldott hegyek csak úgy öntötték a felséges nedűt; hozzá úgy suttyomban lesi puskás is volt és jó sok nyulat meg foglyot ellőtt a vadász urak elől és ebből is pénzelt valamicskét, szüretkor pedig mindenünnen kijárt neki egy kis ajándék, azonfelül, hogy úgy élhetett, mint valami kiskirály, nap-nap után dulszkodván a legfinomabb báránytokányokban, tésztás kásákban és turós csuszákban, nemkülömben a legjobb borokban, jó szokás lévén, hogy mikor ujat szednek, régít kell inni.

Szóval a vén kiszolgált káplárnak olyan jó dolga volt, a minő saját beismerése szerint még akkor se volt, a mikor a királyt szolgálta. Hanem egyszerre csak vége szakadt az ő jó módjának is. Akkor, mikor jóformán

koldusbotra juttatta a mi egész vidékünket az a nyomorult féreg, mely elől nem volt menekvés. Hjába harcoltunk ellene, ő volt a győztes: alig egy-két év alatt dudva verte fel a régi szőlők helyét. A filoxéra lett az ur véges-végig a Mátra alján.

— Nem csak a hegyeket ölte meg, tekintetes uram, ez a féreg, de az embereket is. Az öreg tekintetes urat is ez vitte a sirba. Nem is csoda! Urak voltunk, oszt' egyszerre csak koldusok lettünk. Hej, nem is érdemes már ilyen világban élni, a melyikben szőlő se terem!

Nagyon el volt akkoriban keseredve a vén paraszt. Emlékszem, hogy egyszer elkisért a volt szőlőhegyekre, a hol azóta kukorica termett, meg árpa, ha termett; de jobbára gaz és dudva s tele jött a szeme könnyel a pusztulás láttára s míg az ingujjával törülgette a szemét, azt mormogta magában:

— Rossz vagy én Istenem, rossz vagy! Hogy tehetted ezt! Minek legyen az ember jó, minek legyen becsületes, ha te ilyen rossz vagy azokhoz, akik sohase bántottak!

Akkoriban nem sok ügyet vettem az öreg beszédére, csak most jutott az eszembe, most, hogy a napokban három esztendei távollét után újra hazakerültem a pátriába és láttam újra az öreg Köröst, a kiből azóta

másféle csősz lett, mint a minő volt annak előtte. Csak most jutott az eszembe ez a mondása, mely akkor csuszott ki a száján, mikor perbe szállt a teremővel:

— Minek legyen az ember jó, ha még az égiek se jók?

Csodálatos változáson ment át az öreg! Úgy neki volt ruházkodva, hogy alig ismerem rá. Vászoning helyett kék mándli volt rajta, nagy pitykékkal és a régi bockor helyett csizma; mintha csak nem is afféle zselérsorban lévő ember lenne, hanem legalább is fertálytelkes gazda.

Nem is igen kellett kérdezősködni a felől, hogy változott ilyen jóra a sorsa, hamarosan előállt vele!

— A szőlőket mikor kirágta a féreg, akkor azt hittem, hogy az én életem gyökerét is elrágta. Koldusabbnak éreztem magam a koldusnál. Ebben az állapotban ért utol a szerencse. Mintha csak a megváltóm lett volna az a kis kölyök, akit a leányom hozott haza a városból. Hej, pedig első haragomban kis hija, hogy meg nem fojtottam mind a kettőt! Kár lett volna! A gyerek szerencsét hozott nekem! Mert a porontyval együtt dajkaságba kaptunk egy másikat is. Valami gazdag aszszonyságé lehetett. Tetszik tudni, olyan gyerekek, a kiről nem volt szabad sokat beszélni.

hetnék a nemzet által megkívánt ellenzéki ellenőrzést és serkentést.

Meg vagyunk arról győződve, hogy annak idején ki is fog alakulni egy nemzeti ellenzék, mert mint fent kifejtettük, fából vaskarika nem készülhet.

— n.

A gyermeknapról.

(Levél a szerkesztőhöz)

Kedves Szerkesztő Barátom!

Arra kérsz, hogy irjak valamit a lefolyt gyermeknapról. Persze a te szempontodból rosszkorra tettük az elszámolást. Hétfőre. És te szombaton jelensz meg. És nem akarsz »hasból« irni. Irjak én. Nálam az is tágabb, gondold, nemcsak a lelkiismeret. Nos hát, bár én nagyon el vagyok foglalva, úgy anyyira, hogy még husvét előtt sem értem volna rá nem létező gyermekeimnek képzeleti tojásokat cifrázni, annál kevésbé érek rá most, mikor a fejemet járomba dugva, újra igába állottam; bár ebből a gyermeknap témából minden az ő keserűségével másvilágra költözött nagy haragu Tóth Bélánk sem tudna talán valami szokatlant, valami sajátlagosan egyénit, valami figyelemgerjesztőt kieszkamotálni; legyen meg a te akaratom. Irok neked a gyermeknapról. De aztán ne vedd tőlem rossz néven, ha ezt egyébre se fogod használhatni, mint a mire a priori szántad: laptölteleknek. Bizonyos lehetsz benne, hogy az lesz és csak az.

Gyermeknap! Micsoda szerencsésen megtalált szó. Szó, mely nem egy fogalmat jelöl, mint közönséges társai, hanem egy egész érzelmi és gondolatvilágnak, az emberek felfogásában egy új iránynak, egy tisztultabb, egy eszményibb nézletnek, a socialis együttérzés és a közös leszármazás tudatából kifarjadt szolidaritásnak a hordozója. Hiszen volt a gyermekeknek eddig is napjuk, a karácsonyfa napja. De ez csak a keresztények és a vagyonosok kiváltságos napja volt. Am ez mindenkié. A senki fiáé, az utca porában

fetregő, a rongyokba is alig burkolt, az anyátlan-apátlan, a nyomorék gyermeké. Az elhagyott gyermeké, akit azért a mitől végezte megfosztott, a szülői szeretet melegétől, az egész társadalom emberszeretete igyekszik kárpótolni. Azt egy vallásfelekezet adta a hiveinek és a kiváltságosoknak, ezt az emberséget és annak a legfenségesebb érzését, az emberszeretet adta mindenkinek. Azt az egésznek egy töredéke, ezt, az egyetemesség szentelte meg annak, ami annak a fajfentartás ösztönén alapuló egoizmus, ennek a belátáson, a civilizáció fejlesztette nemes érzésen, a szív jóságán felépülő altruizmus a szülője. Ki kételkedhetnék abban, hogy a kettő közül, melyik a nagyobb, melyik a szebb, melyik a szentebb?

Nem tudom kié az idea, ki volt az az első, akiből az eszme fakadt. De az lényegtelen is. Egy bizonyos, hogy a kisdedekért rajongó Krisztusi szíve volt, és agyát e szép gondolatra az ihlette meg. Hogy hozzánk is eljött, hogy legfőbb idejében, sőt, hogy kissé már késve jött, az természetes. Hiszen nálunk a gyermekélet védelme már-már nem az altruizmusnak, hanem a létnek teljesítést sürgető követelménye. Hiszen már fogyunk, már pusztulásnak indulunk. És hogy kissé késve jött, az is természetes. Hiszen a mi elválaszthatlan jó barátunkkal, Ausztriával, abban is közösségben vagyunk, hogy egy lépéssel, egy gondolattal másoknál mindig később jövünk. Hanem aztán azt, aki hozzánk ezt a szép ideát átültette — ezt sem tudom ki volt, hogy ki volt — nem bántotta az apostoli ihlet. Az valami fővárosi ember kellett, hogy legyen, akinek beszűkítette a látókörét az a sok üzlet, melyet odafent látott. Az adás-vevésre, a kereskedők jövedelmére, a vásárló üzletfelek szükségleteire rakta, építette fel ennek a felséges ideának a strukturáját, pedig egyszerűen és józanul a hazafiság, az emberség, a jóság, a felebaráti szeretet, a szolidaritás alapjain kellett volna megalkotnia. Na de ez nem nagy baj. Most még csak a kezdet kezdetén vagyunk, a hibát könnyen kilehet még igazítani, az építést újból és helyesebb alapokon kezdeni.

A vidéken, a körülmények adta helyzet, már is erre kényszerítette azokat, akik a gyermeknap rendezésével foglalkoztak. Erre kényszerített bennünket is. Mi már nem az üzletekre, hanem Baja város közönségének egészére alapoztuk meg a gyermeknapot. Tavaly már, az idén is. És tavaly is már szép eredményrel — páratlannal szeretném irni, ha nem félnék attól, hogy ez már tulságosan »hasból« van — és az idén — erre biztos kilátásaink vannak — fokozottabb méretekben.

Hanem persze, ehhez az eredményhez, ehhez a fokozottabb méretekhez, egy valami feltétlenül szükséges. Hozzáférni mindenkinek aki e magasztos célra valamit adni kész, felkeresni mindenkit, aki ezt a nemes ügyet adományával támogatni, előmozdítani hajlandó. Ez az amit megfontoltan szervezni, buzgósággal és ügyszeretettel végrehajtani, nem könnyű feladat. Mert alig van valaki, alig talál az ember a közjava iránt oly kevés érzékkel bírót, a társadalommal szemben tartozó kötelességek dolgában annyira közönyös, tudatalant, avagy önös, aki valamit adni kész ne volna, de szolgáltatni kell hozzá a lehetőleg kényelmes alkalmat, de kell, hogy legyenek olyanok, akik azt átvegyék az adni akaróktól, kell, hogy legyenek olyanok, akik azt összeszedni képesek.

Szerencsére ez lehetséges, szerencsére »olyanok«-ban nincs hiány. Legalább nálunk nincs. Tavaly is, az idén is, ami szépségükről híres bajai leányaink és asszonyaink, akkora buzgósággal, fáradtságot nem ismerő lelkesedéssel vállalkoztak és végezték el azt a nehéz munkát, a gyűjtés terhes munkáját, hogy előbb említett hírességüket, testi szépségüket, ha nem is váltja fel, tetézni fogja egy másik, a lelki szépségé, a szív jóságé. Egy ilyen gárdával már aztán nem nehéz megnyerni a szíveket és meghódítani a zsebeket.

Ez sikerült is a múlt évben és bizonyára még jobban sikerült az idén. Mert hát az idén jobb vezére volt a gárdának. A főispánunk. A mindenki által szeretett főispán, a minden nemes ügy iránt hevülő vezér, vezette amazon csapatát hóditó utján.

Mert a nagyuri kisasszonyok meg asszonyok is sokat botlanak ám. Talán még többet, mint a mifélénk! A kis gyerekekért sokat fizettek. Mindnyájan megélhettünk belőle. Mikor azután két esztendő lett, elvitték. De a leányom kapott ám más gyerekeket is. Nem mind volt ilyen drága gyerek. Cselédleányok meg varrókisasszonyok is kerültek bajba és a leányom, Isten tudja hogy, hogy nem, de mindjárt kiszimatolta a bajukat. Annyi gyerekekünk lett egyszerre, mint a raj! Volt olyan is, a kit az anyja kéthetes korában már elválasztott és hozzánk adott. Ugy táplálta a leányom cuclival. Mégis felpenderedett az Istenadta!

— És nem halnak a gyerekek?

— Hát kirül az isten elvégezte, az bizony elpatkol, de annak nem oka senkisé.

Beszélgetés közben a házához értünk. Behívott:

— Instálom, tessék beljebb kerülni, hogy mutatom elő a gyermekeimet.

Mint eső után a békák, úgy nyüzsögtek mindenfelé a kis jószágok. Voltak vagy tizen! Valamennyien egyformán sápadt. Mintha csak apró halottakat láttam volna.

Végtelen szomorú kép volt! Egy csomó halálra való élet! Egy halom bimbó, amely sose fog nyilni!

— Betegtek ezek a gyerekek, Kőrös?

— Ezek, instálom? Ugy esznek, mint a kis

malacok! Egy-egy nagy karéj kenyeret megszól el mindegyikük minden evéskor.

— Hát ezeknek kenyeret adnak?

— Tejbe eláztatva! A pusztai tejen már tulvannak. Mind elmúlt ez egy esztendő!

— El ám, — vágott körbe az öreg leánya aki ezalatt bejött a szobába. A nagy, tagbaszakadt leány sovány, korán elhervadt arcáról csupa gonosz indulat ritt le. Apró, villogó szemei mintha véresekarmok lettek volna, úgy támadtak rá a földön fetregő kis gyerekek arcaira.

Csöndesség lett egyszerre. Mert az imént még nyöszörögtek és pityeregtek a kis szerencsétlenek, de amint az az asszony bejött és rájuk nézett, rögtön elhallgattak. Bizonyára sok verésben volt részük.

— Elmúltak mind egy esztendőök — folytatta azután beszédét — ezek már vasat is ehetnének. A doktor ur is mondta, hogy már egy kis hust is kaphatnak, hogy erőre jöjjenek.

— Ugy, hát a doktor ur mégis felügyel!

— Felügyel? Mire kell itt felügyelni? — mondta kihívó, kellemetlen nevetéssel az asszony — itt vagyunk mi: én meg az apám. Elegek vagyunk mi is. Vigyázunk rájuk mi is. Nem is érdemes így vigyázni! Ha akar-nánk és ha nem lennénk becsületes emberek, bizony többet is kereshetnénk, mint a menyit most keresek. Mert úgy tessék elgon-

dolni, hogy nem nagyon örülnek ám az efféle porontyoknak se az anyák, se az apák. Mindenki szeretne szabadulni tőlük. De nálunk ez nem létezik! Mi becsületesen tápláljuk és gondozzuk őket. Itt bizony nem hal éhen egy sem.

— Kapnak ezek, uram, mindent! A leányom úgy tömi őket, mintha kis libák lennének vagy kis malacok. A király is megnyalhatná a száját, olyan ételeket kapnak. És nem is tudom mi a bajuk, hogy máris ilyen nyavalyások! Rossz a fajta, ez van benne! A legjobb kukoricaganca se hizlalja meg őket; se a gölödény, se a málé. Még a tejes kenyeret eszik a legjobban. És csak nő-nének legalább. De olyanok, mint a vakondok.

— Járnak őket látogatni?

— Némelyiknek eljön az anyja! De bizony azok a szegény népek nem érnek reá, hogy ide utazgassanak. Csak úgy írásban kérdegetik, hogy van a gyerekek, mikor a pénzt küldik.

— Hát férfiak nem jönnek ki néha?

— Az apák? Nem nagyon! Hej uram, ott Pesten még komiszabbak lehetnek az emberek, mint itt nálunk.

— Miről gondolja?

— Mert ha kivetődik egy-egy ur ide hozzám a gyerek ügyében, hát már előre félek. Valamennyi csak szid engem, hogy miért nem

A siker tehát nagyobb lesz. Am őszintén megvallva, félek egy kissé ettől a nagy, ettől a nagyobb sikertől. Mert attól félek, hogy ez a siker, ez a nagyobb eredmény arra ösztökéli majd hölgyeinket, hogy zaklassák a közönséget, hogy lábra kap majd a gyermeknap rendezésénél is az a »pumpolási« irányzat, mely annyi jobb sorsra érdemes törekvést égetett idő előtt hamuvá a pillanatnyi és a mértékét be nem tartó felhevülés szalmalángja által. Hallok már is dicsekedést egyes hölgyek részéről, hogy minő fényes eredménnyel járt az ő gyűjtésük és hallom másfelől az elkedvetlenedés siralmas feljajdulását azok részéről, akik, mert »rossz« kerületük volt, csak néhány koronát gyűjthettek. A dolgok ilyen felfogása merőben helytelen. A kerületek innen-onnan egyforma nagyok voltak, a fizikai munkája tehát mindegyiknek csaknem azonos. Az, ki 10 koronát gyűjtött, de minden lakásba bekopogtatott, bizonyára nagyobb munkát végzett, mint az, aki az ő »jó« kerületében 100 koronát gyűjtött, de többeket egyáltalán fel sem keresett. Az az első egy műveletlen területbe vágta be először szántóvasát, a közönség rögeit kellett ott összetörnie, hogy egy, csak egy kicsiny kis terméshez jusson; ez művelt területen csak aratott, a civilizáció által már előzőleg gondosan kezelt és bevetett területen. Az, összeszedett minden szál kalászt; ez, kévéket hagyott el területén. Az a jövő, az az utódok számára is dolgozott; ez meg a jelennek se úgy, mint kellett volna. Ki végezte a nagyobbik munkát, fizikailag is, etikailag is? Ez nem lehet vitás.

Előttem az eredmény irrelevans. A mi előttem fontos, az az, hogy ne essék a legcsekélyebb csorba sem a gyermeknap népszerűségén, hogy a társadalom iránti kötelesség tudata minél szélesebb rétegekbe hatoljon be, hogy az emberszeretet melege minél több lélekről olvassza le, a mások sorsával nem törődés jégkérget, hogy a gyermeknap örökéletű legyen, melyen az elkövetkező nemzedékek kicsinye, nagyja, szegényje, tehetőse, minden reklám, minden nagydob nélkül, ön-

teszem el már láb alól a gyerekeket. Istenem, a saját gyerekét!

— Persze maga nem hallgat egyre sem?

— Hogy hallgatnék? Megesne a szívem ha elpusztitanám valamelyiket.

— Meg azután be is csuknák.

— Be is csuknának. Ugy van uram! Pedig hát higgye el tekintetes ur, hogy nem helyes ez a törvény. Minek kizárni ezeket a szegény férgeket, mikor úgy se lesz belőlük semmi. A ki a világra hozta őket, miért is nem pusztíthatja el? Csak nyomoruságukra hagyja őket életben. Ugy is elvesznek. Csak-hogy lassan. Én mondom ezt, hogy nem helyes a törvény! Pedig hát éppenséggel abból élek, hogy a törvény nem engedi ezeket a szegényeket mindjárt elpusztítani. Azért dobják ide nekünk, hogy csináljunk velük, a mit akarunk. De mi fel akarjuk őket nevelni.

— Gancával, máléval meg fekete kenyérral?

— Nem is tarthatjuk fácánnal, — nyelvelt a menyecske. Azzal tartjuk, a mivel tudjuk. Ha az Isten akarná, úgy is felnőhetnének, de nem akarja. Mert az Isten okosabb, mint az emberek, a kik a törvényt hozzák. Tudja, hogy ezekre itt semmi szükség nincs, elég nyomorult, szegény van már úgyis, hát magához veszi őket; rendre mind. Az Isten jó!

A két kezét imára kulcsolta és bátran, szabadon nézett fel az ég felé, mintha a számadása teljesen rendben lenne azzal, aki ott fent lakozik . . .

ként szolgáltatja át feleslegének egy piciny hányadát, hogy hazánknek, az emberiségnek ez a nagy sebe, ha egészen meg sem is gyógyulhat, ne sajogjon olyan fájdalmasan.

No de már a laptölteléknek, ennyi talán elég is lesz. Végére olvasóid türelme sem kifogyhatatlan.

Igaz hívé!

Drescher Béla.

Műkedvelő előadás a zárdában.

Élvezetes néhány órát szerezhettek maguknak mindazok, akik az e hó elsején, másodikán és harmadikán, a Miasszonyunkról nevezett leánynevelő-intézetben rendezett műkedvelő-előadáson résztvettek. A *Tannenburgi Róza* című ó-német elbeszélésből egy ügyes kezű íróember szindarabot csinált s ez került színre, szép, egybevágó előadásban. Az előadók, — csupa fakadó rózsabimbó! — kivétel nélkül olyan otthonosan mozogtak a színpadon, hogy nem győztük csodálni. Egyik-másik leányka ugyan kissé vontatottan beszélt, de ezt szívesen elnézte a közönség a közeljövő szép virágainak. A darab meséje, hogy *Kunrich* gróf, rablólovag, rajtaüt *Edelbert* grófon, Tannenburg vár urán, azt elfoglalja, a vár kincseit elrabolja, Edelbertet a kis Rózával együtt foglyul ejti. Edelbert földalatti tömlöcbe kerül, kis leánya azonban megszökik, s később cselédnek szegődik be Kunrich gróf várába a várórhöz. Ott mindenki megszereti, különösen azonban a kegyetlen Kunrich gróf szelidlelkű neje, ki véletlenül azt is megtudja, hogy a kis Róza a hetes számú börtönben synylődő Edelbert gróf leánya. Titkát persze nem árulja el senkinek. Történt, hogy egy délután a várúr kis fiacskája *Eberhard* beleesett a kútba. A kis Róza mentette meg a biztos haláltól, a miért a gróf hálás akarván neki lenni: lovagi becsületszavára jelenti ki, hogy bármely kívánságát teljesíti. Rózácska a gróftól apja szabadságát kéri, amit azonban ez, dacára adott lovagi becsületszavának, megtagad, mert Edelbertet kimondhatatlanul gyűlöli. A kis leányka s később a grófné könyörgésére meglágyul, legyőzi vad szenvedélyét s Edelbertnek visszaadja szabadságát, Tannenburgot, s elrablott kincseit.

A főszerep (Róza) *Ertl* Bellácska kezében volt. Ha ő maga nem is beszélt volna, beszéltek helyette igéző szép szemei, Madonna-szépségü arcoskája. A közönség nem győzött betelni a gyönyörű teremtés nézésében; de különben is, jól megértett és átértett szerepének előadásával nem egy látogatónak csalt ki könnyet a szeméből. Partnere *Marczell* Blanka (*Edelbert*) megerősített bennünket a róla már tavaly alkotott jó véleményünkben. Nagyobb szerepe volt *Ury* Ilonkának is (*Kunrich* gróf) ki a legjobb alakítások egyikét nyújtotta. Férfiás hangja csak fokozta az illúziót. Igen bájos volt *Biczó* Ilonka is (*Hildegard*) ki kellemes, szép énekével is feltűnést keltett. A nagyon szomorú tárgyú darabban a vigabb szerepek is kitűnő kezekbe kerültek. Ezek a *Burkhardt* személyesítője: *Szántó* Mara és az örökké nyelvű Brigitta, várórné szerepében *Komáromy* Irénke. Szent Isten, de sokat beszélt! Szinte megnyugodhatunk mi, házasmemberek, hogy ezelőtt hétszáz esztendővel csak úgy nyelvesszettek az asszonyok, mint ahogy megeselekszik ma. A felvonás végén tucatszámra lehetett eféle megjegyzéseket hallani:

— Látod asszony? Példát vehetnél erről, hogy milyen csúnya dolog, ha az asszonynak folyton jár a szája.

(Annyi bizonyos, hogy ezt a szerepet valamennyiünk felesége nagyszerűen végig tudná játszani. Jobbára végig is játszsza naponta.)

Több nagyobb szerep nem volt a darabban. A kisebb szerepek tulajdonosai azonban szintén dicsérettel állták meg helyüket. Kitűntek: *Nyiraty* Erzs, *Ury* Erzsébet, *Ertl* Irén, *Prigly* Gizella, *Stauróczy* Jolán, *Lakner* Lenke, *Bittermann* Mária, *Drégely* Józsa, *Tüske* Klára, *Klaszán* Margit, *Igert* Ilona, *Erdős* Emilia, *Michler* Emma és *Hajósovits* Karolin.

Külön kiemeljük az ötesztendős kis *Csermik* Kálmánkát, aki enivaló volt.

A közönség mind a három előadáson zsufozásig megtöltötte a tágas termet.

A betanítás és rendezés fáradságos munkájáért *Mária Régisz* főnöknőt illeti meg a méltó elismerés.

Tihamér.

HIREK.

Cabaret-estély a Caszinóban. Husvét hétfőjén, cabaret-estélyt rendeztek a Caszinóban. Az est szereplői: dr. *Koller* Imréné úrnő, *Alföldy* Ilonka és *Szaday* Mariska kisasszonyok, nemkülönben dr. *Hetényi* János úr netto egy millió tapsot kaptak ügyes előadásukért. Az előadást *Dankó* Lajos zenekarának közreműködésével, reggelig tartó tánc követte.

Tóth Béla meghalt. A magyar íróvilágnak, különösen a magyar publicistikának mélyeséges gyászja van. Meghalt *Tóth* Béla, városunk halhatatlan szülöttének: *Tóth* Kálmánnak fia. Hogy ki volt ő, tudja minden művelt magyar ember; tudja, hogy mint író első rangú tehetség volt, mint újságíró pedig az elsők között is első. A Pesti Hírlapban naponként megjelenő *Esti* *Levelei*-ben megdöbbentő tudást árult el. Kiméretlen igazságszerető ember volt. Jaj volt annak, akit meggyűlölt. A toll fegyverével letiporta azt, mely senki kezében nem volt oly hatalmas, mint volt az övében. És ezzel a szellemi titánnal egy rövid félóra alatt végzett a kérélhetetlen halál. Szerdán este, miközben amatőr-felvételeinek kidolgozásával foglalkozott (ezt nagy élvezettel űzte) rosszul lett s rövid félórái szenvedés után szívszélhűdésben meghalt.

Életrajzi adatait a következőkben adjuk:

Tóth Béla, *Tóth* Kálmánnak, a nagy költőnek és *Majthényi* Flórának fia 1857 október 20-án született. Már fiatalkorában nagy szenvedélyvel csöngött a Keleten, beutazta az egész Balkánt, Bulgáriát, Macedoniát, Görögországot és Törökországot. Később mint egyetemi hallgató *Abdul-Kerim* basának diszkardot vitt. Verseket, tárcákat, utirajzokat írt s minden munkája a stílus ragyogó tisztasága által tűnt ki. Első kötete *Jánosbarát* (ezt 15 éves korában írta), egy verses elbeszélés. Utána *Konstantinápolyi emlékek* című utirajza jelent meg, majd *Tollbegygyel* című tárcák kötet. Ezeket követték a *Török történelmek* és a *Tárcalevelek*. Ujabbán a következő könyvek jelentek meg tőle: A mi urunk Jézus Krisztus gyermekségéről írott könyv, Szájról-szájra, Mendemondák, A boldogasszony dervise és egyéb történelmek, Magyar ritkaságok, A magyar anekdotákincis. Egész életében szenvedélyes gyűjtő, tudásszomjas lélek volt s mint ilyen, gondos stilsztikai, etnografiai tanulmányokat tett, folyton buvárkodott, folyton fáradozott. A zenéhez is értett, annak idején zenekritikával foglalkozott s amellett nagy nyelvismerettel is bírt és mint műfordító *Daudet*, *Bourget*, *Edmondó de Amicis*, *Guy de Maupassant* műveit tolmácsolta nagy nyelvművészettel. Amellett előszeretettel foglalkozott a nyelvészettel is s a Nyelvőrben és a Nyelvőr körül szenvedélyes vitákat folytatott és azok közé tartozott, akik a magyar nyelv tisztaságára mindig éber figyelemmel vigyáznak. Mint újságíró igen nagy tevékenységet fejtett ki, több mint 1000 tárcacikket közölt

s lapjába majdnem minden másnap irt egy-egy Esti levelet. Alig négy-öt hónapja jelent meg legutolsó könyve *Gül baba rózsái* és egyéb *elbeszélések*.

Millió főnyeremény Baján. A *Bajai Kereskedelmi és Iparbank* részvényeseit nagy öröm érte. Az ősszel konvertált 3%-os Magyar Jelzalog sorsjegyek egyike, mely a bank tulajdonában volt, megütötte az *egy millió koronás főnyereményt*. A szerencsés véletlen általános szóbeszéd tárgya.

Jönnek a színészek. Mint lapunk múlt számában jeleztük, dr. *Farkas Ferencz* színtársulata kedden, e hó 9-én kezdi meg *Porzolt Kálmánnak* nagy sikert aratott *Asszony* című színművével működését Baján. A társulat titkára: *Faragó Rezső* már városunkba érkezett s a bérletgyűjtést megkezdte. Az igazgató a következő jelentést adta ki: Van szerencsém Baja város mélyen tisztelt közönségével tudatni, hogy 1907. április 9-én, kedden színtársulatommal előadásaimat a »Bárány Szálló« nagytermében megkezdem. Első előadás: *Asszony*. Színmű 3 felvonásban. Irta: *Porzolt Kálmán*. (Rendező: *Könyves Jenő*.) A társulat személyzete: *Aradi Aranka* szubrett énekesnő, *V. Ágh Ilona* anya színésznő, *D. Kovács Kornélia* segéd színésznő, *Markovits Margit* drámai szende, *Mezei Margit* énekesnő és segéd naiva, *Ruzsinszky Ilona* coloratur énekesnő, *Szalontai Ferike* szubrett énekesnő, *Tarnay Lidia* kómika (uj), *Hajnal Ilonka*, *M. Horváth Ilona*, *Nagy Gizi*, *Sz. Szalai Teréz*, *Székely Ilona*, *Vértessy Laura* segéd-színésznők és kardaloslők. — *Bogyó Zsiga* kedélyes apa, *Farkas Béla* drámai apa (uj), *Farkas Ferencz* énekes bonvivant, *Fodor Oszkár* szerelmes, *Faragó R.* epizód komikus, *Kalmár József* tenor, *Könyves Jenő* hős és jellem, *Lugosi Jenő* kómikus, *Nagy Imre* kómikus, *Szigethy Andor* (uj) buffó és siheder, *B. Szabó József* (uj) bariton énekes és hat karénekes. *Németh Ignác* karmester. A zenét nyolc tagú színházi zenekar szolgáltatja. A műsort a fővárosban színre került újdonságok és régi jobb szindarabok képezik. A bérlet előleges eszközésével *Faragó Rezső* titkárt biztam meg. Tisztelettel dr. *Farkas Ferencz* színingazgató.

Közgyűlés. A »Bajai Kereskedelmi és Iparbank« folyó évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Alapszabályszerinti rendelkezés egy főnyeremény, mint rendkívüli nyereség felett. 2. A felügyelő-bizottság díjának szabályozása. 3. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.

Köszönetnyilvánítás. A helybeli »Honszeretet Páholy« 36 kor. 40 fillért adományozott 48—49-es aggyastján honvédeinknek, mely szíves adományért hálás köszönetét nyilvánítja
A segélyező-bizottság.

Belga és Franciaia tőke Magyarországon. A »Belga Franciaia Pénzcsoporth«, mely tudvalevőleg Belgium és Franciaország legnagyobb pénzügyintézetének szindikátusaiból áll, a magy. szent korona országainak területén való elhelyezésre 100 millió arany frtot engedélyezett. Európa ezen leghatalmasabb pénz-

csoportha a készpénztőke folyósításával Budapest legtekintélyesebb bankárját a *Róth* Bankházat bizta meg. Felhívjuk a T. olvasó közönség figyelmét a főváros eme legnagyobb Bankházának lapunk mai számában közzétett Hirdetményére.

Kirendelt szakfelügyelők. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Perjéssy László* szegedi kamarai titkárt a *bajai*, *szabadkai*, *ujvidéki*, *zombori*, *nagykikindai*, *verseci*, *fehértemplomi* és *vásárhelyi kereskedő-tanonciskolákhoz*, valamint *Füleki József* szegedi áll. ipari szakisk. igazgatót a *Bács-Bodrog* vm. összes iparos-tanonciskolákhoz szakfelügyelőkké rendelte ki.

A Dunapataj—bajai vasut. A dunapataj—kalocsa—bajai h. érdekű vasut engedélyező tárgyalását a napokban tartották meg. A vasut, melyet *kunszentmiklós—dunapataji* vasut folytatásaként terveznek, annak *Dunapataj állomásától* indul ki: *Gederlak*, *Uzód* és *Kalocsa* községek határának átszelése után *Kalocsa állomáson* halad át, majd *Foktő*, *Homokmégy*, *Hild*, *Hajós*, *Felsőszentiván* és *Csávoly* községek határába vezet és a *bikity—bajai* vasuti szakasz *Sumár* elnevezéssel beiktatandó állomáshoz csatlakozik, honnan *Bajáig* terjedő 9 km. hosszú máv. vonalszakaszt felhasználja és *Baja állomásban* végződik. A vonal építési hossza 68.2 km., forgalmi hossza 77.2 km. A vonal mentén 14 órházon kívül állomások és megálló helyek építendőek: *Hanyik Zászló* megállóhely, *Homokmégy rak. áll.*, *Miske áll.*, *Hajós állomás*, *Hild rakt. áll.*, *Rém áll.*, *Felsőszentiván rak. áll.*, *Csávoly áll.*, *Dunapataj*, *Kalocsa* és *Baja állomások* bővítendőek és átalakítandók lesznek. Az építési tőkét 4.850 ezer koronával hozta javaslatba a bizottság.

Magyar otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Rézággyak, fürdők, lift. Olesó árak. Főherceg *Sándor-utca 30. sz.* Budapest.

Rossz izú gyógyszert gyermekek nem vesznek be. Ha az orvos *creosot-preparatumot* rendel, a gyermekekkel mindig baj van, mert nagyon is kellemetlen izú. Ha ellenben az orvos »*Sirolin Roche*«-t rendel, a gyermekek szívesen veszik, mert jó kellemes ize van. »*Sirolin-Roche*« a legjobb *bükkfakátrány-preparatum*, mely nem izgat és méregtelen. A gyógyszertárakban kapható.

Segédszerkesztő: **Wagner Antal.**

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni generali)

f. é. március hó 21-én tartott 75-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1906. évi mérlegek.

Abból a ritka alkalomból, hogy az intézet ezuttal fennállásának 75 éves fordulóját ünnepli, a társaság központi igazgatósága sok ovációban részesült, melyek a világ minden részéből a legszivélyesebb formában megnyilvánultak.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 849.570,242 korona és 52 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 38.862,847 korona és 74 fillérre rugtak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 23.657,486 korona 7 fillérrel 232.734,149 korona 5 f.-re emelkedett.

A **tűzbiztosítási ágban**, beleértve a **betöréses- és tükörüveg-biztosítást** a díjbevétel 15.386,704,734 korona biztosítási összeg után 25.505,395 korona 14 fillér volt, miből 9.306,044 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 16.199,350 korona 69 fill.-re rugott, mely összegből 11.538,632 korona 29 fillér, mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 103.743,787 korona 95 fillér.

A **szállítmánybiztosítási ágban** a díjbevétel kitétt 3.916,243 korona 47 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.676,243 korona 96 fillérre rugott.

Károokért a társaság 1906-ban 34.650,665 korona 27 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében **861.570,345 korona és 95 fillérnyi** igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A **nyereség tartalékok** közül, melyek összesen 25.014,452 korona 75 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerint **nyereségtartalék**, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyamingadozására** alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön **tartalékkal együtt** 17.013,704 korona 71 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka** és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1.119,637 korona 54 fillért tesz ki. Ezekon kívül fennáll még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő **tartalék**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 270.052,078 korona 64 fillérről 292.979,592 korona 76 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzalog követelések	51.530,990 K 74 f
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	22.590,292 » 99 »
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2.228,403 » 80 »
4. Értékpapírok	201.268,234 » 28 »
5. Tárca váltók	664,481 » 84 »
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7.350,000 » — »
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	7.347,189 » 14 »
összesen	292.979,592 K 76 f

Ezen értékekből 60.5 millió korona magyar értékekre esik.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenként 4.— korona

Hirdetmény.

100.000.000 belga és francia tőkét folyósítatunk, Magyarország területére!

RÓTH BANKHÁZ

== BUDAPEST ==

BANK-KÖZPONT:

M. kir. Opera-Bazár Palotája.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3% — 3½% — 4% — 4½%-os kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%-al, esetleg 5½%-kal.

Személy és tárca váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2½—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyanezeknek nyugdíjaira is. Értékpapírokra, vidéki **pénzintézetek** és vállalatok **részvényeire** értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatlába mellett értékpapírok lombardirozására reservált több százezer korona erejéig.

Konvertálunk bármely belföldi pénzintézet által nyújtott jelzálogos — törlesztéses, — személy és váltó-kölcsönt.

Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk.

Tőzsde megbízásokat a budapesti és külföldi tőzsdéken lelkiismeretesen és pontosan teljesítünk, mindenkorí föltétlen eredményel.

Pénzügyi szakba vágó **minden reális ügyletet** a legnagyobb pénzesportoknál levő összekötéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankházunk képviselőit megbízható egyéneket felvesszünk.

(Válaszbélyeg mindenkor mellékelendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

VI., Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca 16. sz. alatt vannak.

Két elegánsan butorozott utczai szoba esetleg teljes ellátással

kiadó.

Árpád-utca 26-ik szám alatt.

Hasított és gömbölyű**ÁKÁCFA-KARÓK**

nagyobb mennyiségben kaphatók

Gergely Benőnél, Baján.

Ugyanott ákác-rözse is kapható szintén nagy mennyiségben.

Rohitschi „Stiria-forrás” gyógyviz

Gyomor-daganat és görcsök, Orvosilag
Bright vese-gyulladás, ajánlva!
Torok- és gége-hurut,
Gyomor- és bélhurut,
Húgysavas diathesis,
Cukros vizelet,

Kiváló Emésztési zavarok és
gyógyhatás! Májbajok ellen.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffman József, Budapest, Báthory-u. 8.

Feltűnő ujdonság!**DELICE**

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Hirdetmény.

Az ujvidéki izr hitközség, mely 600 családból áll, a marhavágatási díjat (Gabella) beszünteti oly célból, hogy minél több mészárosnak alkalmat nyújtson a helyben való kóserhus árusításra. A vágatási díjak beszüntetése folytán a kóserhus-árusítás felekezeti szempontból semmiféle költséggel sincs összekötve.

Felhívjuk ennél fogva a t. mészáros urakat, hogy helyben — hol jelenleg csak egy kóser mészárszék letezik — ilyen mészárszéket nyissanak, mert annak feltétlen jövedelmezőségre van kilátása.

Az elüljáróság.

Biztos gyógyulást

talál

mindenki a felette fájdalmas bajok

Rheuma

Csuz

Ischias

Zsába ellen,

ha csak egyszer is megpróbálja

AZ ÚJ SZERT.

„SAMOL” egy kenőcs, mely K. 1-50 és K. 2-50-es (sokáig tartó) tubusokban a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Ha lakóhelyen levő gyógyszerárban „SAMOL” meg nem volna raktáron, tessék írni a főraktárhoz.

FILO JÁNOS gyógyszerész, Budapest, MÁTYÁS-TÉR 3.

„Samol” oly eddig ismeretlen, hatásos alkatrészt tartalmaz, melynek előállítása a legtöbb államban szabadalmazva van. A Budapesti ker. betegsegélyző pénztár kórházában, más számos kórházban, orvosok és magánosok által kipróbálva. Használati utasítás és orvosi vélemények minden tubusnál.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai

Igyunk mohai

Igyunk mohai

Igyunk mohai

ÁGNES-

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szén-savdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekktől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

KEDVELT BORVIZ!

Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál Baján.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia, élősövény.

Bármely talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármely állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatók **sodronyszövetek**, a legtökéletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszé, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2—300 fűrtött terem

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtiszta dugyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és **KÉPES ÁRJEGYZÉKET** tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos,**NAGY-KAGYA.**

3—2

Levelezés minden nyelven.

Közgyűlési meghívó.**A BAJAI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK**

folyó évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉSÉRE

a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Alapszabály szerinti rendelkezés egy főnyeremény, mint rendkívüli nyereség felett.

2. A felügyelő-bizottság díjának szabályozása

3. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.

Baján, 1907. április hó 4-én

A bajai kereskedelmi és iparbank igazgatósága.

A közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazottjaik által részt venni szándékozó részvényesek kötelesek részvényeiket — melyek legalább is három hónappal e közgyűlés megtartása előtt, a társaság könyveiben saját nevükre irattak — 8 nappal a közgyűlés előtt a bank pénztáránál letéteményezni.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utcza 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A bajai főügynökség

A Bajai Kereskedelmi és Iparbank**Wagenblatt és Henerári**

festékkereskedése Baján.

T. Cz.

Aki festéket akar venni, az menjen a special

festék kereskedésbe.

ahol, sajátgyártmányu friss olajfestéket kaphat minden színben.

Zománc festéklakot harminckét színben. Szalmakalap lakot minden színben.

Borostyán padlólak 3 színben I.	80 kr.
„ „ 3 „ II.	70 kr.
Linoleum (Páncéllóvag v. j.) színben	90 kr.
„ 3 színben I.	80 kr.
„ 3 színben II.	70 kr.

Butorlackok, ecsetek, meszelők, építési anyagok u. m.: elszigetelő lemez, kátrány papir. Beocsini, Román és Portland cement, Gips, Carbolineum kátrány stb. a legolcsóbb árban.

WAGENBLATT ÉS HENERÁRI

festékkereskedése Baján

5—2

EGY FIÚ,

KELLŐ ISKOLAI KÉPZETTSÉGGEL

TANULÓUL

FELVÉTTETIK

NÁRAY LAJOS

könyvnyomdájában

BAJÁN.

Tóth Kálmán-tér.

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrásy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utcza 8 és Kerepesi-út 22.